

Ustavení pojmu *digiworld*

Informační společnost? Globální ekonomika? Digiworld!

Krátce po skončení 2. světové války, podle Musila (2011), se začíná v Evropě objevovat reflexe nové situace, která se začíná jevit jako významně odlišná od situace předválečné industriální společnosti, ve své době nazývané společností moderní. Rozdíly jsou pocíťovány na úrovni jednotlivých národů a států, ale novým rysem je i vzrůstající vědomí, že nová situace se vztahuje na významnou část lidstva na nadnárodní úrovni. Termín „globální“ byl dosud neznámý, ale vědomí globality se pomalu rodilo.

Jednu z prvních hlubokých reflexí nové situace publikoval německý filosof a teolog Romano Guardini už v r. 1950 (Guardini 1950). Dospívá k závěru, že po středověku a novověku přichází další fundamentálně nová éra, která dosud nemá název (Guardini 1950, česky str. 44). Názvů bylo od té doby navrženo mnoho.¹

Pojmenovat novou společnost jako informační navrhl Daniel Bell, když analyzoval, co je pro uvažované sektory ekonomiky, „the productive locus of an information-based economy“, společné. Dospěl k závěru, že postindustriální společnost je možno nazvat společností informační.²

Význam informací a narůstání jejich množství byly ovšem rozeznány již v dávné době.³ Systematické studium ekonomického přínosu informací zahájil F. Machlup ve 30. letech 20. stol. v USA.⁴ Postupně se ovšem ukazuje, že efektivnost práce s informacemi má mnohem širší než jen ekonomickou platnost a převaha takto definovaných aktivit stejně silně platí např. v politice, v záležitostech obrany a bezpečnosti, samozřejmě ve vědě, ale i v kultuře atd., pokud upravíme chápání efektivnosti přiměřeně pro jednotlivé oblasti. Příkladem z těch nejvýznamnějších může být efektivní získávání vlivu na celosvětový vývoj.⁵

Musil (2011) v návaznosti na to konstatuje: Jestliže mezinárodní ekonomika popisovaná dříve byla v podstatě obchodem přes národní a státní hranice, je současná globalizovaná ekonomika podnikáním a hospodařením skutečně mezinárodních korporací v měřítku zeměkoule, přičemž není důležité a často ani rozeznatelné faktické sídlo „ústředí“ korporace a tím méně je rozeznatelný původ investovaného kapitálu. Realizace a zejména řízení těchto procesů by nebylo možné bez počítačových sítí umožňujících přenos a výměnu informací v reálném čase.

Je tedy zřejmé, že pojmy globální ekonomika a informační společnost popisují v podstatě totéž a lze připojit i francouzský termín „mondialisation“ a event. i návrh „světověk“, pocházející od Radima Palouše (Palouš 1990).⁶

Zlatuška (1998) k pojmu „informační společnost“ říká: Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního [vyznačil VK] zpracovávání, uchovávání a přenosu informací. Ze zpracování informací se stává významná ekonomická aktivita, která prostupuje tradičními ekonomickými či společenskými aktivitami a vytváří zcela nové příležitosti a činnosti, které podstatně ovlivňují charakter společnosti.⁷ Také on si všimá globálnosti informační společnosti: Budování informační společnosti se v různých podobách objevuje jako důležitá součást vládních programů všech rozvinutých zemí celého světa [vyznačil VK]. Toto téma se stalo významným prvkem veřejné politiky zejména na setkání zemí G7 v únoru 1995, které úlohu budování „Globální informační společnosti“ povýšilo na mezinárodní úkol prvořadě důležitosti.⁸

V souhlasu s názorem, že pojmy informační společnost a globální ekonomika popisují v podstatě totéž, dovoluujeme si navrhnout jako pojmenování globálního světa, v němž jsme se vývojem po 2. světové válce, zejména pak postupně od 70. let octli, slovo *digiworld*, digitální svět.

¹Musil, J. 2011.

²Musil, J. Tamtéž.

³Musil, J. Tamtéž.

⁴Musil J. Tamtéž.

⁵Musil J. Tamtéž.

⁶Musil J. Tamtéž.

⁷Zlatuška, Z. 1998.

⁸Zlatuška, Z. Tamtéž.

Prameny

GUARDINI R. 1950. Das Ende der Neuzeit. Werkbund-Verlag, Würzburg.

GUARDINI R. 1992. Konec novověku. Vyšehrad, Praha (česky).

MUSIL, J. 2011. Informační společnost a její ekonomické a sociální aspekty. In: *Orbis Communicationis* [online]. Praha: Katedra sociální a mediální komunikace, Univerzita J. A. Komenského Praha. [31. 5. 2017]. Dostupné z: <http://orbis.ujak.cz/informacni-spolecnost.php>

PALOUŠ R. 1990. Světověk neboli 1969: Hypotéza o konci novověku, ba o konci celého eurověku a o počátku světověku. Vyšehrad, Praha.

ZLATUŠKA, J. 1998. *Analýza podmínek pro přechod České republiky k informační společnosti* [online]. Brno: Fakulta informatiky Masarykovy univerzity. [31. 5. 2017]. Dostupné z: <http://www.fi.muni.cz/~zlatuska/CIS/>

2. 7. 2017